

Ўзбекистон Республикаси  
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги

*70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар  
(қўлланиш соҳаси бўйича) магистратура мутахассислигининг малака  
талаблари*

Тошкент-2021



## **ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:**

Ислом Каримов номидаги Тошкент давлат техника университети;  
ЎзР ФА Ядро Физика Институти

## **ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 202\_ йил «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ даги \_\_\_\_\_ - сонли йигилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 202\_ йил «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ даги \_\_\_\_\_ - сонли буйруги билан тасдиқланган.

## **ЖОРӢӢ ЭТИЛГАН:**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат хисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишлидир.

## МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислигининг умумий тавсифи</i> .....	4
1.1.	Күлланиш соҳаси.....	4
1.1.1.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги малака талабининг күлланилиши.....</i>	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги бүйичамагистрларкасбий фаолиятлари тавсифи .....</i>	4
1.2.1.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги бүйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....</i>	4
1.2.2.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги бүйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....</i>	4
1.2.3.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги бүйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....</i>	5
1.2.4.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) мутахассислиги бүйича магистрларнинг касбий вазифалари.....</i>	5
2.	<i>70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (құлланиш соҳаси бүйича) таълим мутахассислиги бүйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....</i>	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	7
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар.....	9
	Келишув варағи.....	10

## **1. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича) магистратура мутахассислигининг умумий тавсифи**

*70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича)* магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш кундузги таълим шаклида амалга оширилади. Мутахассислик бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

### **1.1. Қўлланиш соҳаси**

**1.1.1. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича)** магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича)** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмuinи ифодалайди.

#### **1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:**

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўкув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасасининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- магистратура мутахассислигининг ўкув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим муассасасининг талabalari;
- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим муассасаларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим муассасаларига ўқишига кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

**1.2. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи**

**1.2.1. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:**

**70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича)** – “Биотиббиёт муҳандислиги” таълим соҳасига оид мутахассислик бўлиб, барча таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида тармок илмий тадқиқот институтларида, акциядорлик жамиятларида, ишлаб чиқариш корхоналарида, жумладан: тиббий-биологик аппаратлар таъминоти тизимлари, жихозларини лойиҳалаш, ишлаб чиқариш, монтаж қилиш, созлаш ва ишлатиш билан шуғулланувчи барча саноат ташкилотлари мажмuinи қамраб олади.

**1.2.2. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажсумалар (құлланиши соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:**

- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва марказларида ҳамда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот фаолияти ва жараёнлар;
- қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим тизими муассасалари;
- давлат бошқаруви ва унинг турли ҳудудий бўлинмалари;
- тиббий-биологик аппаратларини ишлаб чиқариш, ўзгартириш, узатиш, тақсимлаш ва истеъмол қилиш жараёнлари;
- тиббий-биологик аппаратларалар тизимида ишлатиладиган жихозлар ва уларнинг конструкциялари;
- тиббий-биологик аппаратлар таъминоти тизимларининг жихозлари;
- тиббий-биологик аппаратлари реле химояси ва автоматикаси курилмалари;
- мутахассислик соҳаси технологик ва конструкторлик илмий-ишлаб чиқариш муассасалари.

**1.2.3. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажсумалар (құлланиши соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари**

- илмий тадқиқотфаолияти;
- педагогик фаолият;
- лойиҳавий-конструкторлик фаолияти;
- таҳлил ва назорат фаолияти;
- ташкилий-бошқарувфаолияти;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолияти.

**1.2.4. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажсумалар (құлланиши соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:**

70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажсумалар (құлланиши соҳаси бўйича) мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси кўйидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир бўлиши лозим:

**Илмий тадқиқот ва педагогик фаолиятида:**

- илмий, амалий тадқиқотларни ўтказиш, тажриба натижаларини таҳлил қилиш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий янгиликларни кашф этиш;
- илмий мақолалар, маъruzalар, рисола, ўкув адабиётлар тайёрлаш ва таҳrir қилиш, ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;
- илмий адабиётлар ва интернет тармогида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатацион ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш ҳамда фаол иштирок этиш;
- мос мутахассислик мавзуси бўйича илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ечилаётган илмий муаммолар ва топширикларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш;
- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида мутахассислиги бўйича педагогик ва ўкув-услубий фаолият юритиш;

- ўкув жараёнини ва илмий фаолиятни ташкил қилиш, замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан, ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;

- электрон (e-learning), мобил (m-learning), масофавий ахборот технология ва ўқув-методик мажмуаларни мукаммал ўзлаштириш;

- педагогик ва илмий маҳорати ҳамда малакасини мунтазам ошириб бориш.

#### **Лойиҳавий-конструкторлик фаолиятида:**

- тиббий-биологик аппаратлар таъминотини лойиҳалаш;

- тиббий-биологик аппаратларини лойиҳалаш-конструкторлик ишларини ўрганиш, таҳлил қилиш, ишлаб чиқиш ва кўллаш;

- ишлаб чиқариш корхоналарида лойиҳалаш-технологик ишларини ўрганиш, таҳлил қилиш, ишлаб чиқиш ва кўллаш;

- тиббий-биологик аппаратларини таъминотини лойиҳалаш бўйича лойиҳалаш-конструкторлик ва лойиҳалаш-технологик ишларини тўлиқ бажариш кўникма ва малакасига эга бўлиш;

- тиббий-биологик аппаратларни лойиҳалаш бўйича лойиҳалаш-конструкторлик ишларини бажариш ва уларни кўллаш тажрибасига эга бўлиш;

- тиббий-биологик аппаратларни таъминотини лойиҳалаш бўйича лойиҳалаш-конструкторлик ишларини ҳозирги кўйилган талаблар нуқтаи назаридан замонавий ахборот ва ракамли технологияларни қўллаб бажариш кўникмаси ва тажрибасига эга бўлиши.

#### **Таҳлил ва назорат фаолиятида:**

- тиббий-биологик аппаратлардан оқилона фойдаланиш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-хукукий хужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

- тиббий-биологик аппаратлар таъминотини лойиҳалаш соҳасида ечилаётган илмий муаммолар ва топширикларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этиш;

- тиббий-биологик аппаратлар таъминотини лойиҳалаш бўйича ишлар сифатини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш;

- тиббий-биологик аппаратлар таъминотини лойиҳалашга оид жараёнлар ҳамда ходисаларни характерлайдиган кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва қиёслаш.

#### **Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:**

- замонавий ахборот технологиялар тизимидан фойдаланиб ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

- бажарилаётган иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш;

- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-мухит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлигини талабларига мослигини мониторинг қилиш;

- қасбий этика қоидалариги риоя қилиш.

#### **Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:**

- больнициларни тиббий-биологик аппаратлари, тизимлар ва мажмуалар таъминоти тизими обьектлари, жараёнлари, тизимлари, жиҳозлари ва техник воситаларидан самарали фойдаланиш;

- тизимлар, технологик жараёнлар, уларнинг элементлари ва технологик хужжатларни ишлаб чиқишида ижрочилар жамоаси таркибида иштирок этиш;

- тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар таъминоти тизими обьектлари, жараёнлари, тизимлари, жиҳозлари ва техник воситаларининг эксплуатация хавфсизлигини таъминлаш;

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;
- техникавий-иктисодий таҳлил қилиш;
- ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали усулларини танлаш ва кўллаш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар таъминоти тизими қурилмалари, ҳамда жихозларини ишлатиш бўйича мавжуд ҳолатларнинг аналитик шарҳини ишлаб чиқиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар таъминоти ихтисослигига мос мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гурӯхларида иштирокчи сифатида қатнашиш;
- пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш;
- ихтисосликка мос мавзу бўйича турли хизматларни кўрсатиш.

## **2. 70711801 – Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (кўлланиш соҳаси бўйича) таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар**

### **2.1. Умумий компетенциялар:**

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иктисодий муаммолар ва жараёнларни мустакил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- янги билимларни мустакил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- ўз фаолиятида меъёрий-хукуқий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустакил қарорлар қабул қила билиши;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, саклаш, қайта ишлашнинг асосий усуслари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўнкимларига эга бўлиши;
- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

### **2.2. Касбий компетенциялар:**

- илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хulosалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳrir қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўнкимларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишини билиш;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўнкимларига эга бўлиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўнкимларига эга бўлиши;

- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар тизими курилмаларининг ишчи параметрларини аниқлаш бўйича синовларни ўтказиш кўникмаларига эга бўлиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар тизими жараёнларини бажариш, маромига етказиш ва ўзлаштириш кўникмаларига эга бўлиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар лойиҳалаштиришда технологик интизомга риоя қилинишини назорат қилишни билиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар лойиҳалаштиришнинг замонавий усулларини билиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар таъминоти тизимида энергия ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича тадбирларни ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш малакасига эга бўлиш;
- касалхоналарда тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар курилмалар жиҳозларини, конструкциялар ва асбоб-ускуналарнинг техник ҳолатини текшириш ва қолдик ресурсини баҳолаш кўникмаларига эга бўлиш.

## **Библиографик маълумотлар**

УДК: 002:651.1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

---

### **Таянч сўзлар:**

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, магистратура ва бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастури, қонун, қоида, қарор, олий таълим, ўқув жараёни, магистратура, консалтинг, лойиҳа-кидирув, педагогик, илмий-педагогик иш, малака амалиёти, битирув малакавий иш, магистрлик диссертацияси, тиббий-биологик аппаратлар таъминотининг релели ҳимояси, тиббий-биологик аппаратлар сифати, тиббий-биологик аппаратлар таъминоти тизимининг автоматикаси, баҳолаш, сифат назорат, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, профиль, амалиёт обьекти, кадрлар сифати, юклама, юклама ҳажми, илмий фаолият, ички назорат, якуний давлат назорати, давлат-жамоатчилик назорати, ташқи назорат, моддий-техник база, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни, маҳсус фанларни ўқитиш методикаси, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, илмий тадқиқотларни ташкил қилиш, виртуал электрон билим манбалари, дидактика, назария.

## КЕЛИШУВ ВАРАГИ

### ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Ислом Каримов номидаги  
Тошкент давлат техника университети



Ректор С.М. Турабджанов проф. С.М. Турабджанов

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »

ЎзРФА У.А. Арифов номидаги  
Ион-плазма ва лазер технологиялари институти

Директор Х.Б. Ашурев Х.Б. Ашурев

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »



Ўзбекистон Республикаси  
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги  
хузуридаги Олий таълим мини  
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор  
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б. М. Эсанов М. Эсанов

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »

М.ў.

Беларусь-Ўзбекистон қўшма тармоқларо  
амалий техник квалификациялар  
институти



Директор Н.М. Жабборов Н.М. Жабборов

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »

М.ў.

“MAGNUM MEDIKAL SERVIS” MChJ

Директор О.Э. Жиянбаев О.Э. Жиянбаев

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »



“MEDPROMTEX-INVEST” MChJ

Директор А. Убайдуллаев А. Убайдуллаев

202\_ йил « \_\_\_\_\_ »

